

Raadsvoorstel

Agendapunt	7h
Raadsvergadering	20 december 2023
Portefeuillehouder	D. Verbeek
Begrotingsprogramma	3 (Mens en Samenleving)
Onderwerp	Regiovisie Jeugdhulp
Zaak/document nr.	1198291

Besluit om:

1. De Regiovisie Jeugdhulp vast te stellen.

Inleiding

De acht gemeenten van de regio Rivierenland¹ hebben de ambitie uitgesproken om intensiever samen te werken op het terrein van de jeugdhulp. Het hoofddoel is om bereikbare, goede en betaalbare jeugdhulp te organiseren voor de jeugdigen en hun gezin binnen de jeugdregio Rivierenland. De gemeenten willen dit om:

- Een stevige en goede opdrachtgever te zijn voor alle samenwerkingspartners, zoals zorgaanbieders, de (jeugd)gezondheidszorg en het onderwijs;
- Beter in te kunnen spelen op de omvangrijke geplande veranderingen van het jeugdstelsel zoals die zijn opgenomen in de landelijke Hervormingsagenda Jeugd;
- De inkoop van (hoog)specialistische jeugdhulp, verblijfsfuncties en jeugdbescherming en -reclassering zo efficiënt mogelijk uit te kunnen voeren;
- De inzet van jeugdhulp zo effectief mogelijk te laten verlopen voor de jeugdigen en hun gezin.

De uitgangspunten voor deze regionale samenwerking op het gebied van jeugdhulp zijn opgenomen in de voorliggende Regiovisie Jeugdhulp (zie bijlage 1).

Inhoud van de visie

De inhoudelijke ambities op het gebied van jeugdhulp zijn in de visie beschreven aan de hand van 4 actielijnen:

¹ Buren, Culemborg, West Betuwe, Maasdriel, Zaltbommel, Neder-Betuwe, Tiel, West Maas en Waal

1 Normaliseren

- Inzetten op het versterken van het dagelijkse leven (de pedagogische basis), in het gezin thuis, op school, bij de kinderopvang. En niet bij elke probleem professionele, specialistische hulp inschakelen maar gebruik maken van algemene basisvoorzieningen.

2 Een brede blik

- Sterke lokale teams
- De oorzaken achter de hulp beter onderzoeken en de kwaliteit van de hulp verhogen (first time right principe).

3 Zo thuis mogelijk

- Zo min mogelijk kinderen uit huis plaatsen. Veel meer inzetten op hulp in thuissituatie en anders in kleinschalige gezinsgerichte woonvormen.

4 Duurzaam en Betaalbaar

- Vermindering administratieve lasten en eenvoudigere inkoopprocedures moeten eenvoudiger;
- Inzetten op data gedreven werken en op basis van data-analyse scherpe keuzes maken over de inzet van middelen.

Met de inhoud van deze visie wordt aangesloten op onze huidige manier van werken in het sociaal domein in Tiel.

Norm van Opdrachtgeverschap en Hervormingsagenda Jeugd

De Regiovisie Jeugdhulp vloeit o.a. voort uit de door gemeenten in Nederland vastgestelde Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO). De NvO beschrijft aan de hand van acht afspraken handvatten om de samenwerking en het opdrachtgeverschap te versterken. Alle gemeenten in Nederland hebben zich gecommitteerd aan de NvO en daarmee de afspraak om dit vast te leggen in een regiovisie voor de jeugdhulp. Deze visie moet worden vastgesteld door de gemeenteraden van de regio.

Met de vaststelling van de Regiovisie Jeugdhulp zijn de acht regiogemeenten in Rivierenland ook beter voorbereid op de eisen over regionale samenwerking die zijn opgenomen in de landelijke Hervormingsagenda jeugdhulp. De gemeenten versterken hun strategische bovenregionale positie en hun positie richting regionale zorgaanbieders als opdrachtgever en samenwerkingspartner.

Beoogd effect

Duidelijkheid geven over de wijze waarop de gemeenten in de jeugdregio Rivierenland willen samenwerken om 1) bereikbare, goede en betaalbare jeugdhulp te organiseren voor jeugdigen en hun gezin en 2) hun positie richting regionale zorgaanbieders als opdrachtgever en samenwerkingspartner te verstevigen.

Coalitieprogramma

Draagt bij een verbeteren van de kansen voor jeugd en geeft daardoor zicht op een betere toekomst.

Argumenten

1.1 De Regiovisie Jeugdhulp draagt bij aan een bereikbare, goede en betaalbare jeugdhulp

De actielijnen beschrijven de inhoudelijke koers voor de komende jaren. Hiermee geven we vorm en inhoud aan de transformatie in de jeugdhulp. Daarnaast versterken we onze sturingsmogelijkheden, zodat we sneller en beter kunnen inspelen op veranderingen. De vraagstukken in de jeugdhulp waar gemeenten mee te maken hebben zijn voor alle gemeenten grotendeels hetzelfde. Door samen te werken versterken we de doelmatige inzet van jeugdhulp en onze financiële middelen.

1.2. Met de Regiovisie Jeugdhulp bouwen we aan een robuuste regio

Met deze visie voldoen we aan één van de eisen die opgenomen zijn in de Hervormingsagenda jeugd over verplichte samenwerking in jeugdhulpregio's voor de inkoop van jeugdhulp. Bovendien versterken we de strategische positie van de acht gemeenten t.o.v. zorgaanbieders, de jeugdbescherming en gecertificeerde instellingen en bovenregionale samenwerkingsverbanden.

1.3 De Regiovisie Jeugdhulp biedt ruimte voor de lokale kleur

Binnen de regionale samenwerking behouden de afzonderlijke gemeenten ruimte en autonomie om te bouwen aan sterke lokale teams en andere benodigde voorzieningen. We zetten in op samen leren en ontwikkelen. Mede afhankelijk van lokale behoeften kunnen gemeenten daarbij samenwerken in steeds wisselende, flexibele coalities.

1.4 De Regiovisie Jeugdhulp wordt gedragen door de lokale adviesraden

Uit de reacties van de adviesraden blijkt dat er over het algemeen steun is voor de visie. Ook de Wmo-adviesraad van de gemeente Tiel heeft positief gereageerd op de Regiovisie Jeugd. Een aantal van de kanttekeningen die is geplaatst door de adviesraden is tekstueel verwerkt in de Regiovisie Jeugdhulp. Andere zaken worden meegenomen in het vervolgproces.

Kanttekeningen

1.1 Het is niet zeker dat we met deze visie voldoen aan de gestelde eisen over regionale samenwerking zoals die zijn opgenomen in de landelijke Hervormingsagenda Jeugd.

In de Hervormingsagenda Jeugd en de nieuw aan te nemen 'Wet verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen' is een verplichting opgenomen voor sterkere samenwerking tussen gemeenten op het gebied van jeugdhulp. Naar aanleiding hiervan is het ministerie van VWS gestart met de uitvoering van een robuustheidscan. De scan geeft per regio inzicht in de vraag of de regio 'voldoende robuust' is. Als dat niet geval is zijn verbetermaatregelen nodig of moet de bestaande regio-indeling worden aangepast. Eén van de eisen die wordt gesteld aan een robuuste regio is het hebben van een regiovisie. Naar welke andere criteria wordt gekeken is momenteel nog niet geheel duidelijk.

1.2. Er is onzekerheid over de toekomstige wijzigingen van de Jeugdwet

In de Hervormingsagenda Jeugd is opgenomen dat de reikwijdte van de Jeugdwet wordt aangepast. Op dit moment kennen we de inhoud van de wetswijziging nog niet. Het is daarom niet goed in te schatten in hoeverre de wijzigingen van de Jeugdwet van invloed zijn op de inhoud van de Regiovisie Jeugdhulp. Mochten er tegenstrijdigheden worden geconstateerd dan zal de Regiovisie Jeugdhulp moeten worden aangepast.

1.3 De gestelde uitgangspunten voor samenwerking in de Regiovisie Jeugdhulp kennen diverse uitvoeringsrisico's.

De uitgangspunten die zijn opgenomen in de Regiovisie Jeugd worden uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma. Er zijn verschillende factoren die de uitvoering in gevaar kunnen brengen. Denk hierbij aan de krapte op de arbeidsmarkt, het tekort aan vrijwilligers in de informele zorg en de kosten van jeugdhulp. Waar mogelijk zullen beheersmaatregelen worden ingebouwd, maar als gemeenten hebben we niet op alle factoren grip.

Aanpak / uitvoering

In opdracht van het regionale Portefeuillehoudersoverleg Wmo en Jeugd is een intensief traject gestart voor het opstellen van de Regiovisie Jeugdhulp voor de regio Rivierenland. Na besluitvorming in de gemeenteraden van de acht gemeenten over de Regiovisie Jeugdhulp wordt er een regionale uitvoeringsagenda opgesteld. Hiermee wordt handen en voeten gegeven aan de uitgangspunten voor samenwerking die zijn opgenomen in de visie. Bij het opstellen van de uitvoeringsagenda wordt nauw aangesloten bij de implementatieplannen van de Hervormingsagenda Jeugd.

Communicatie en participatie

Maatschappelijke partners

De regiovisie is het resultaat van een zorgvuldig doorlopen proces met diverse maatschappelijke partners in de jeugdhulp, zoals het onderwijs, jeugdhulpaanbieders, verwijzers, jeugdigen en ouders. Zij hebben op verschillende momenten uitgebreid inbreng gegeven op de visie.

Advies- en gemeenteraden

De adviesraden van de acht gemeenten hebben de mogelijkheid gehad advies uit te brengen. Dit heeft geleid tot diverse aanscherpingen in de teksten. Andere zaken nemen we mee in het vervolgproces. We zullen de belanghebbenden ook betrekken bij de uitwerking van het uitvoeringsprogramma en de realisatie van de visie. De gemeenteraden zijn geïnformeerd over het proces via een informatieve regionale raadsbijeenkomst in september (zie bijlage 2).

Financiën

De vaststelling van de visie heeft geen directe financiële consequenties. De visie levert sturingsinstrumenten om de jeugdhulp ook in de toekomst betaalbaar te houden. De uitgangspunten in de Regiovisie Jeugdhulp worden uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma. In het uitvoeringsprogramma wordt een financiële paragraaf opgenomen.

Bijlage(n)

- Bijlage 1: Regiovisie Jeugdhulp
- Bijlage 2: Presentatie regionale bijeenkomst gemeenteraden

Burgemeester en wethouders van Tiel,
de secretaris, de burgemeester,

Advies besluitvoorbereidende commissie d.d. 13 december 2023

De commissieleden kunnen zich vinden in de beslispunten en adviseren om het voorstel te plaatsen op de lijst van hamerstukken voor de raadsvergadering van 20 december 2023

Tiel, d.d. 13 december 2023
de commissiegriffier,

Beslissing raad d.d.: 20 december 2023
de griffier,

Meer informatie:

Team:	Ontwikkeling (Mens & Samenleving)
-------	-----------------------------------